

ЛЬВІВСЬКЕ ОБЛАСНЕ ТЕРИТОРІАЛЬНЕ ВІДДІЛЕННЯ АНТИМОНОПОЛЬНИЙ КОМІТЕТ УКРАЇНИ

РІШЕННЯ АДМІНІСТРАТИВНОЇ КОЛЕГІЇ

від 12.12.2019р.

Львів

№ 63/101 – р/к

Про порушення законодавства
про захист економічної конкуренції
та накладення штрафу

Дочірнє підприємство «Комунальник Плюс» ТзОВ «Комунальник 1» (далі – ДП «Комунальник Плюс» ТзОВ «Комунальник 1»; Підприємство) у часовому періоді: з 19.12.2017 по 12.12.2019 роки займало монопольне (домінуюче) становище на ринку надання послуг з вивезення твердих побутових відходів на території міста Моршин (на підставі рішення виконавчого комітету Моршинської міської ради від 20.12.2017 № 178, прийнятого за результатами проведеного конкурсу (Протокол засідання конкурсної комісії від 19 грудня 2017 року) та Договору № 159-ВР /2017 на виконання послуг з вивезення побутових відходів на території м. Моршин від 21.12.2017, який був укладений виконавчим комітетом Моршинської міської ради в особі міського голови Ільницького Р.Я. з ДП «Комунальник Плюс» ТзОВ «Комунальник 1»), із часткою 100 відсотків.

ДП «Комунальник Плюс» ТзОВ «Комунальник 1» всупереч вимогам Порядку формування тарифів на послуги з поводження з побутовими відходами, що затверджений постановою Кабінету Міністрів України 26.07.2006 № 1010, включило до тарифу на послуги з вивезення твердих побутових для категорії споживачів «населення» витрати на послуги з вивезення великогабаритних відходів (в т.ч. утилізація) та витрати на послуги з вивезення ремонтних відходів (в т.ч. утилізація), що призвело до встановлення завищених цін, та як наслідок, може призвести до ущемлення інтересів споживачів м. Моршин, які були б неможливими за умов існування значної конкуренції на ринку.

За результатами розгляду справи № 63/3-02-49-2019 такі дії ДП «Комунальник Плюс» ТзОВ «Комунальник 1» визнано зловживанням монопольним (домінуючим) становищем на ринку (за пунктом 1 частини 2 статті 13 Закону України «Про захист економічної конкуренції»).

На ДП «Комунальник Плюс» ТзОВ «Комунальник 1» накладено штраф у розмірі 54 000,00 (п'ятдесят чотири тисячі) гривень.

Адміністративна колегія Львівського обласного територіального відділення Антимонопольного комітету України (далі - Відділення), розглянувши матеріали справи № 63/3-02-49-2019 про порушення ДП «Комунальник Плюс» ТЗОВ «Комунальник 1» законодавства про захист економічної конкуренції, що передбачене пунктом 2 статті 50 та пунктом 1 частини 2 статті 13 Закону України «Про захист економічної конкуренції» (далі – Закон) та подання Третього відділу досліджень і розслідувань Відділення про попередні висновки у справі від 22.11.2019 № 63-03/221п (далі - Подання),

ВСТАНОВИЛА:

1. ВІДПОВІДАЧ

- (1) Відповідачем у справі є:
  - Дочірнє підприємство «Комунальник Плюс» ТЗОВ «Комунальник 1»;
  - місцезнаходження: вул. Б. Хмельницького, 12/8, м. Стрий, Львівська обл., 82400;
  - ідентифікаційний код юридичної особи – 35749110.
- (2) Як вбачається з відомостей, які містяться в Єдиному державному реєстрі юридичних осіб, фізичних осіб-підприємців та громадських формувань, основним видом діяльності ДП «Комунальник Плюс» ТЗОВ «Комунальник 1» за класифікацією видів економічної діяльності є: «збирання безпечних відходів» (Код КВЕД 38.11) (основний), «інша діяльність щодо поводження з відходами» (Код КВЕД 39.00).
- (3) ДП «Комунальник Плюс» ТЗОВ «Комунальник 1» здійснює господарську діяльність та у розумінні статті 1 Закону України «Про захист економічної конкуренції» є суб'єктом господарювання.

2. ПРОЦЕСУАЛЬНІ ДІЇ

- (4) Розпорядженням адміністративної колегії (далі - Колегія) Відділення від 20.06.2019 № 63/57 рп/к розпочато розгляд Справи № 63/3-02-49-2019 за ознаками вчинення ДП «Комунальник Плюс» ТЗОВ «Комунальник 1» порушення законодавства про захист економічної конкуренції, що передбачене пунктом 1 частини 2 статті 13 та пунктом 2 статті 50 Закону України «Про захист економічної конкуренції», а саме, зловживання монопольним (домінуючим) становищем на ринку надання послуг з вивезення твердих побутових відходів у м. Моршин, у вигляді встановлення таких цін реалізації товару, які неможливо було б встановити за умов існування значної конкуренції на ринку.
- (5) Відділення листом від 20.06.2019 № 63-02/2570 повідомило Відповідача про початок розгляду Справи № 63/3-02-49-2019 про порушення законодавства про захист економічної конкуренції, яке отримане Відповідачем 26.06.2019 року, про що свідчить повідомлення про надсилання поштового відправлення за № 7900058479981.
- (6) На розпорядження Колегії від 20.06.2019 № 63/57-рп/к, ДП «Комунальник Плюс» ТЗОВ «Комунальник 1» пояснень чи зауважень не надало.

(7) Листом Відділення від 22.11.2019 № 63-02/4402 Відповідачеві надіслано Подання від 22.11.2019 № 63-03/221п.

(8) Відповідач на Подання від 22.11.2019 № 63-02/4402 відповіді не надав.

(9) 12.12.2019 Відділення провело слухання у справі за участю представників Відділення та Відповідача.

3. ВИЗНАЧЕННЯ МОНОПОЛЬНОГО (ДОМІНУЮЧОГО) СТАНОВИЩА СУБ'ЄКТА ГОСПОДАРЮВАННЯ

(10) Відповідно до вимог Закону України «Про захист економічної конкуренції» та Методики визначення монопольного (домінуючого) становища суб'єктів господарювання на ринку, затвердженої розпорядженням Антимонопольного комітету України від 05.03.2002р. № 49-р, що зареєстроване в Міністерстві юстиції України 01.04.2002р. за № 317/6605 (далі - Методики), Відділення провело дослідження щодо становища ДП «Комунальник Плюс» ТзОВ «Комунальник 1» на ринку надання послуг з вивезення твердих побутових відходів у місті Моршин Львівської області у часовому періоді: з 19.12.2017 по 12.12.2019 роки.

(3.1.) Об'єкт аналізу щодо визначення монопольного (домінуючого) становища

(11) Відповідно до п. 3.1 Методики об'єктами аналізу щодо визначення монопольного (домінуючого) становища є: суб'єкт господарювання; група суб'єктів господарювання; конкретний товар (продукція, роботи, послуги), який випускається, постачається, продається, придбавається (використовується, споживається) цим (цими) суб'єктом (суб'єктами) господарювання.

(3.1.1) Суб'єкт господарювання

(12) Відповідно до п. 3.4 Методики, визначення складу групи суб'єктів господарювання здійснюється шляхом установлення переліку незалежних суб'єктів господарювання, до складу яких входить суб'єкт (суб'єкти) господарювання, що випускає(ють), постачає(ють), продає(ють), придбаває(ють), споживає(ють), використовує(ють) конкретний товар (продукцію, роботи, послуги).

(13) У розумінні статті 1 Закону України «Про захист економічної конкуренції» ДП «Комунальник Плюс» ТзОВ «Комунальник 1» є суб'єктом господарювання.

Об'єктом аналізу є ДП «Комунальник Плюс» ТзОВ «Комунальник 1» - суб'єкт господарювання, що здійснює діяльність на ринку надання послуг з вивезення твердих побутових відходів.

(3.1.2.) Конкретний товар (продукція, роботи, послуги), який випускається, постачається, продається, придбавається (використовується, споживається) цим (цими) суб'єктом (суб'єктами) господарювання

(14) Об'єктом аналізу є ринок надання послуг з вивезення твердих побутових відходів.

(3.2.) Визначення переліку товарів та основних продавців, покупців цих товарів, щодо яких має визначатися монопольне (домінуюче) становище

(3.2.1.) Перелік товарів, щодо яких має визначатися монопольне (домінуюче) становище суб'єкта господарювання

(15) У відповідності до Методики перелік товарів, щодо яких має визначатися монопольне (домінуюче) становище суб'єкта господарювання, складається з (товарних груп), які обертаються в Україні чи на відповідній частині її території і які мають для продавців (постачальників, виробників), покупців (споживачів, користувачів) ознаки одного (подібного, аналогічного) товару (товарної групи).

(16) Визначення ознак одного (подібного, аналогічного) товару (товарної групи) здійснюється, виходячи з подібності, зокрема: споживчих характеристик, умов споживання, умов реалізації та цін.

Відповідно до Закону України «Про відходи»:

- побутові відходи - відходи, що утворюються в процесі життя і діяльності людини в житлових та нежитлових будинках (тверді, великогабаритні, ремонтні, рідкі, крім відходів, пов'язаних з виробничою діяльністю підприємств) і не використовуються за місцем їх накопичення;
- тверді відходи - залишки речовин, матеріалів, предметів, виробів, товарів, продукції, що не можуть у подальшому використовуватися за призначенням;
- послуги з вивезення побутових відходів - збирання, зберігання та перевезення побутових відходів, що здійснюються у населеному пункті згідно з правилами благоустрою, затвердженими органом місцевого самоврядування;
- послуги з поводження з побутовими відходами - послуги з вивезення, перероблення та захоронення побутових відходів, що надаються в населеному пункті згідно з правилами благоустрою території населеного пункту, розробленими з урахуванням схеми санітарного очищення населеного пункту та затвердженими органом місцевого самоврядування;
- поводження з відходами - дії, спрямовані на запобігання утворенню відходів, їх збирання, перевезення, сортування, зберігання, оброблення, перероблення, утилізацію, видалення, знешкодження і захоронення, включаючи контроль за цими операціями та нагляд за місцями видалення;
- товаром, у розумінні статті 1 Закону України «Про захист економічної конкуренції» та згідно пункту 4 Методики, є послуги з вивезення твердих побутових відходів в межах м. Моршин Львівської області.

(17) Послуги з вивезення твердих побутових відходів за споживчими властивостями, умовами використання, технічними, експлуатаційними властивостями і характеристиками не мають товарів-замінників.

(18) Відповідно до листа ДП «Комунальник Плюс» ТзОВ «Комунальник 1» від 05.04.2019 № 7, послуги у сфері поводження з побутовими відходами у м. Моршин Львівської області надає ДП «Комунальник Плюс» ТзОВ «Комунальник 1».

(19) За результатами проведеного Моршинською міською радою конкурсу (Протокол оцінки конкурсних пропозицій з визначення виконавця послуг з вивезення побутових відходів на території м. Моршин від 19 грудня 2017 року; рішення виконавчого комітету Моршинської міської ради від 20.12.2017 № 178), ДП «Комунальник Плюс» ТзОВ «Комунальник 1» визначено переможцем конкурсу з вивезення твердих побутових відходів у м. Моршин.

(20) Виконавчий комітет Моршинської міської ради уклав із ДП «Комунальник Плюс» ТзОВ «Комунальник 1» Договір № 159-ВР/2017 на виконання послуг з вивезення побутових відходів на території м. Моршин від 21.12.2017. Договір набирає чинності з дня його укладення, строк дії договору з 01.01.2018 по 31.12. 2025рр.

(21) Виходячи з вищевикладеного, споживачі м. Моршин не мають можливості вибору підприємства, яке надавало б аналогічні послуги, у зв'язку з тим, що послуги з вивезення твердих побутових відходів надає конкретний суб'єкт господарювання, який за результатами проведеного органом місцевого самоврядування м. Моршин конкурсу, визначено переможцем, тобто споживачі можуть скористатися послугами лише зазначеного підприємства – ДП «Комунальник Плюс» ТзОВ «Комунальник 1».

Отже, товарними межами ринку за показниками взаємозамінності, подібності призначення, споживчих властивостей та умов використання товару є послуги з вивезення твердих побутових відходів.

(22) Послуги з вивезення твердих побутових відходів надаються ДП «Комунальник Плюс» ТзОВ «Комунальник 1» на платній основі, а отже є товаром щодо якого визначається монопольне (домінуюче становище) ДП «Комунальник Плюс» ТзОВ «Комунальник 1».

(3.2.2.) Перелік основних продавців (постачальників, виробників), покупців (споживачів, користувачів)

(23) Споживачами послуг з вивезення твердих побутових відходів у м. Моршин є юридичні та фізичні особи, які отримують або мають намір отримувати зазначені послуги від ДП «Комунальник Плюс» ТзОВ «Комунальник 1».

(3.3.) Визначення товарних меж ринку

(24) У відповідності до п. п. 5.1 - 5.3 Методики, товарні межі ринку визначаються шляхом формування групи взаємозамінних товарів (товарних груп), у межах якої споживач за звичайних умов може легко перейти від споживання одного товару до споживання іншого.

Формування групи взаємозамінних товарів (товарних груп) здійснюється із переліку товарів, які мають для продавців (постачальників, виробників), покупців

(споживачів, користувачів) ознаки одного (подібного, аналогічного) товару (товарної групи), за показниками взаємозамінності, якими зокрема є:

- подібність призначення, споживчих властивостей, умов використання тощо;
- подібність фізичних, технічних, експлуатаційних властивостей і характеристик, якісних показників, тощо;
- наявність спільної групи споживачів товару (товарної групи);
- відсутність суттєвої різниці в цінах;
- взаємозамінність товарів (товарної групи) з точки зору їх виробництва, тобто здатності виробників запропонувати нові товари на заміну існуючих.

При проведенні дослідження необхідно враховувати, що взаємозамінні товари належать до групи однорідних товарів (товарних груп), які розглядаються споживачем як один і той же товар (товарна група), і які можуть бути стандартизовані або диференційовані.

Стандартизованими товарами (товарними групами) можуть розглядатися товари, які мають єдину систему показників, параметрів, що характеризують товар, і у виробництві яких використовуються єдині чи однакові технічні стандарти, технічні умови, стандарти застосування тощо.

(25) Отже, за таких обставин, товарними межами ринку за показниками взаємозамінності, подібності призначення, споживчих властивостей та умов використання товару є послуги з вивезення твердих побутових відходів, які не мають товарів-замінників.

(3.4.) Визначення територіальних (географічних) меж ринку

(26) Відповідно до вимог Методики територіальні межі ринку визначаються шляхом установлення мінімальної території, за межами якої з точки зору споживача придбання товарів є неможливим або недоцільним.

(27) Отримання послуг з вивезення твердих побутових відходів можливе лише у суб'єкта господарювання, який за результатами проведеного органом місцевого самоврядування м. Моршин конкурсу визначено переможцем - уповноваженим на надання послуг з вивезення твердих побутових відходів у м. Моршин та виключає можливість отримання споживачами цієї послуги на території м. Моршин від інших суб'єктів господарювання.

(28) ДП «Комунальник Плюс» ТЗОВ «Комунальник 1», яке визначено переможцем конкурсу (протокол засідання конкурсної комісії від 19 грудня 2017 б/н) та з яким укладено договір на надання послуг з вивезення побутових відходів, надає послуги з вивезення твердих побутових відходів на території м. Моршин.

(29) Таким чином, територіальними межами ринку надання послуг з вивезення твердих побутових відходів є м. Моршин Львівської області.

(3.5.) Проміжок часу, стосовно якого має визначатися становище суб'єктів господарювання на ринку – часові межі ринку

(30) У відповідності до Методики, часові межі ринку визначаються як проміжок часу (як правило, рік), протягом якого відповідна сукупність товарно-грошових відносин між продавцями (постачальниками, виробниками) і споживачами утворює ринок товару зі сталою структурою.

(31) Часовими межами ринку надання послуг з вивезення твердих побутових відходів визначено період: з 19.12.2017 (дата проведення конкурсу) по 12.12.2019 роки протягом яких незмінними залишались структура ринку, співвідношення попиту та пропозиції на ньому.

(3.6.) Розрахунок частки суб'єктів господарювання на ринку

(3.6.1.) Обсяг ринку на якому визначається монопольне (домінуюче) становище

(32) Обсяги наданих ДП «Комунальник Плюс» ТЗОВ «Комунальник 1» у м. Моршин послуг з вивезення твердих побутових відходів становить:

- вивезення твердих побутових відходів:

Категорія споживачів	2017 рік		2018 рік		I півріччя 2019	
	Обсяг наданих послуг з вивезення ТПВ, м ³ /т	Вартість послуг, грн.	Обсяг наданих послуг з вивезення ТПВ, м ³ /т	Вартість послуг, грн.	Обсяг наданих послуг з вивезення ТПВ, м ³ /т	Вартість послуг, грн.
населення						
бюджет						
Інші						

- вивезення великогабаритних відходів:

Категорія споживачів	2017 рік		2018 рік		I півріччя 2019	
	Обсяг наданих послуг з вивезення	Вартість послуг, грн.	Обсяг наданих послуг з вивезення	Вартість послуг, грн.	Обсяг наданих послуг з вивезення	Вартість послуг, грн.

	великогабаритних відходів, м ³ /т		великогабаритних відходів, м ³ /т		великогабаритних відходів, м ³ /т	
населення						
бюджет	-	-	-	-	-	-
Інші	-	-			-	-

- вивезення ремонтних відходів:

Категорія споживачів	2017 рік		2018 рік		І півріччя 2019	
	Обсяг наданих послуг з вивезення ремонтних відходів, м ³ /т	Вартість послуг, грн.	Обсяг наданих послуг з вивезення ремонтних відходів, м ³ /т	Вартість послуг, грн.	Обсяг наданих послуг з вивезення ремонтних відходів, м ³ /т	Вартість послуг, грн.
населення						
бюджет	-	-	-	-	-	-
Інші					-	-

(3.6.2.) Розрахунок частки суб'єктів господарювання на ринку

(33) Внаслідок специфічних особливостей ринку надання послуг з вивезення твердих побутових відходів, а саме, визначення на конкурсних засадах суб'єкта господарювання для надання вказаних послуг на певний період часу (строк дії договору між виконавцем послуг та органом місцевого самоврядування – 8 років), відповідно, конкуренція у вказаний період – відсутня.

Так, ДП «Комунальник Плюс» ТЗОВ «Комунальник 1» визначено переможцем конкурсу та уповноважено органом місцевого самоврядування м. Моршин здійснювати надання послуг з вивезення твердих побутових відходів на території м. Моршин строком до 31.12.2025 року (відповідно до умов договору).

Відділення встановило, що ДП «Комунальник Плюс» ТЗОВ «Комунальник 1» є єдиним суб'єктом господарювання, який надає послуги з вивезення твердих побутових відходів у м. Моршин Львівської області.

Виходячи з вищенаведеного, частка ДП «Комунальник Плюс» ТЗОВ «Комунальник 1» на ринку надання послуг з вивезення твердих побутових відходів у часовому періоді: з 19.12.2017 по 12.12.2019 роки в межах території м. Моршин, становить 100%.

(3.7.) Визначення потенційних конкурентів

(34) Відповідно до Методики потенційними конкурентами вважаються такі суб'єкти господарювання: які мають матеріально-технічну базу, кадри, технології тощо, але з різних причин не реалізують ці можливості; які виготовляють товари (товарні групи), що складають товарні межі ринку, але не реалізують їх на відповідному ринку; нові суб'єкти господарювання, які можуть вступити на ринок.

(35) Відповідно до частини 2 статті 6 Закону України «Про житлово-комунальні послуги», виконавцем послуг з поводження з побутовими відходами є суб'єкт господарювання, визначений виконавцем послуг з вивезення побутових відходів у встановленому законодавством порядку *(в редакції від 09.11.2017 № 2189-VIII)*.

(36) Враховуючи те, що ДП «Комунальник Плюс» ТзОВ «Комунальник 1» у часовому періоді: з 19.12.2017 по 12.12.2019 роки є єдиним суб'єктом господарювання, що здійснює діяльність на ринку надання послуг з вивезення твердих побутових відходів у м. Моршин, відповідно, вказаний ринок є монополізованим, конкуренція - відсутня.

Отже, суб'єкти господарювання, які могли би бути потенційними конкурентами для ДП «Комунальник Плюс» ТзОВ «Комунальник 1» відсутні.

(3.8.) Визначення бар'єрів вступу на ринок

(37) Відповідно до Методики бар'єрами для вступу потенційних конкурентів на відповідний ринок є: обмеження за попитом, пов'язані з високою насиченістю ринку товарами (товарними групами) та низькою платоспроможністю покупців; адміністративні обмеження; економічні та організаційні обмеження; екологічні обмеження; нерозвиненість ринкової інфраструктури; інші обмеження, що спричиняють суттєві витрати, необхідні для вступу на певний ринок товару (товарної групи).

(38) Бар'єрами для вступу на ринок потенційних конкурентів є: адміністративні, економічні та організаційні обмеження. Зокрема, ринок послуг з вивезення твердих побутових відходів характеризується наявністю таких адміністративних бар'єрів, як виборювання права на здійснення діяльності з надання послуг з вивезення твердих побутових відходів на конкурсних засадах, наявністю відповідного обладнання для організації надання послуг з вивезення твердих побутових відходів тощо.

Так, вхід на ринок нових суб'єктів господарювання можливий лише на виконання відповідного рішення органу місцевого самоврядування, прийнятого за результатами проведеного конкурсу щодо визначення виконавця послуг з вивезення твердих побутових відходів на певній території. При цьому, вхід нового суб'єкта господарювання на ринок можливий лише за умови виходу з ринку діючого суб'єкта. Слід зазначити також, що ринок надання послуг з вивезення твердих побутових відходів має свої специфічні особливості, зокрема, необхідність наявності визначеного виду транспорту для надання послуг (сміттевози, контейнери для збору твердих побутових відходів тощо). Тобто, підприємству необхідно мати відповідну матеріально-технічну базу для надання вказаних послуг.

(39) Аналізуючи ринок надання послуг з вивезення твердих побутових відходів у часовому періоді: з 19.12.2017 по 12.12.2019 роки встановлено, що послуги з вивезення твердих побутових відходів у вищезазначених територіальних та товарних межах ринку м. Моршин надає ДП «Комунальник Плюс» ТЗОВ «Комунальник 1», яке за результатами проведеного конкурсу визначено переможцем (рішення виконавчого комітету Моршинської міської ради від 20.12.2017 № 178, Договір № [REDACTED] на виконання послуг з вивезення побутових відходів на території м. Моршин від [REDACTED], укладений з ДП «Комунальник Плюс» ТЗОВ «Комунальник 1»), тобто, Підприємство працює одноосібно, безальтернативно та не зазнає конкуренції на цьому ринку.

(40) Отже, ДП «Комунальник Плюс» ТЗОВ «Комунальник 1» є єдиним підприємством, яке надає вищевказані послуги у м. Моршин, відповідно, у споживачів та замовників вищевказаних послуг альтернатива в їх отриманні відсутня. Завдяки своїй ринковій владі ДП «Комунальник Плюс» ТЗОВ «Комунальник 1» має можливість диктувати свої умови при наданні вищевказаних послуг.

(3.9.) Установлення монопольного (домінуючого) становища

(41) Отже, у часовому періоді: з 19.12.2017 по 12.12.2019 роки на ринку надання послуг з вивезення твердих побутових відходів на території м. Моршин у ДП «Комунальник Плюс» ТЗОВ «Комунальник 1» немає жодного конкурента.

(3.10.) Загальні висновки щодо визначення монопольного (домінуючого) становища Відповідача

(42) Таким чином, ураховуючи вищезазначене, відповідно до статті 12 Закону України «Про захист економічної конкуренції», ДП «Комунальник Плюс» ТЗОВ «Комунальник 1» на ринку надання послуг з вивезення твердих побутових відходів займає монопольне (домінуюче) становище на території міста Моршин Львівської області за результатами діяльності у часовому періоді: з 19.12.2017 по 12.12.2019 роки, із часткою 100 відсотків.

4. ЗЛОВЖИВАННЯ МОНОПОЛЬНИМ (ДОМІНУЮЧИМ) СТАНОВИЩЕМ НА РИНКУ

(4.1.) Обставини справи

(43) З метою здійснення контролю за дотриманням вимог законодавства про захист економічної конкуренції органами місцевого самоврядування та суб'єктами господарювання, які здійснюють діяльність на ринку надання послуг з вивезення побутових відходів, на підставі статті 3 Закону України «Про Антимонopolний комітет України», Львівське обласне територіальне відділення Антимонopolного комітету України (далі - Відділення) провело дослідження діяльності суб'єктів господарювання на означеному ринку.

(44) Для з'ясування питання, яким чином на даний час, суб'єктами господарювання здійснюється надання послуг з вивезення твердих побутових відходів у м. Моршин, Відділення надіслало, зокрема ДП «Комунальник Плюс» ТзОВ «Комунальник 1» вимогу від 18.03.2019 № 63-02/927в про подання інформації.

(45) ДП «Комунальник Плюс» ТзОВ «Комунальник 1» листом від 05.04.2019 № 7 повідомило Відділенню такі відомості.

ДП «Комунальник Плюс ТзОВ «Комунальник 1» займається збиранням та вивезенням твердих побутових відходів по кожному виду відходів у м. Моршин Львівської області.

Територіальні межі надання ДП «Комунальник Плюс ТзОВ «Комунальник 1» вказаних послуг відповідно є м. Моршин Львівської області.

Діючі тарифи на послуги з вивезення твердих побутових відходів встановлені рішенням виконавчого комітету Моршинської міської ради від 15.04.2015 № 42 «Про встановлення тарифів на послуги з вивезення твердих побутових відходів» (далі – Рішення № 42).

Пунктом 1 Рішення № 42 вирішено встановити тарифи на послуги з вивезення твердих побутових відходів, що надаються Дочірнім підприємством «Комунальник Плюс» ТзОВ «Комунальник 1» згідно додатку.

Додатком встановлено тарифи послуги з вивезення твердих побутових відходів, грн./ м³ (без ПДВ) в таких розмірах:

Категорія споживачів	Вартість вивозу ТПВ	Вартість розміщення ТПВ *	Разом тариф
Населення	65,88	14,42	80,30
Бюджетні установи	65,25	14,42	79,67
Інші споживачі	72,85	14,42	87,27

* - послуга Стрийського міського комбінату комунальних послуг, згідно з рішенням виконавчого комітету Стрийської міської ради від 03.04.2009 № 119 (з ПДВ).

Пунктом 2 Рішення № 42 вирішено встановити тариф на вивезення побутових відходів на одного мешканця багатоквартирних та одноквартирних будинків в розмірі – **10,64 грн.** (без ПДВ) в місяць, у тому числі:

- збирання, перевезення і утилізація побутових відходів з розрахунку середньорічної норми накопичення 1,3 м³ в рік – 8,70 грн. (без ПДВ) на одну особу в місяць;

- збирання, перевезення і утилізація великогабаритних відходів з розрахунку середньорічної норми накопичення 0,15 м³ в рік – 1,37 грн. (без ПДВ) на одну особу в місяць;

- збирання, перевезення і утилізація ремонтних відходів з розрахунку середньорічної норми накопичення 0,05 м³ в рік – 0,57 грн. (без ПДВ) на одну особу в місяць.

У вказаних тарифах, вартість утилізації становить – 14,42 грн. за 1 м³.

Тобто, згідно Рішення № 42 встановлено тариф на вивезення побутових відходів в розрахунку на одного мешканця багатоквартирних та одноквартирних будинків у м. Моршин у розмірі - **10,64 грн.** (без ПДВ) в місяць, який сумарно складається із різних видів побутових відходів, а саме: тверді побутові відходи, великогабаритні відходи та ремонтні відходи, а саме:

8,70 грн. (без ПДВ) (побутові відходи) + 1,37 грн. (без ПДВ) (великогабаритні відходи) + 0,57 грн. (без ПДВ) (ремонтні відходи) =
10,64 грн. (без ПДВ) в місяць на 1 особу.

До вказаного Рішення № 42, ДП «Комунальник плюс» ТзОВ «Комунальник 1» надало калькуляцію витрат на збирання та перевезення відходів по м. Моршин, відповідно до якої всі статті витрат, наприклад, матеріальні витрати, прямі витрати з оплати праці, інші прямі витрати, загальновиробничі витрати, адміністративні витрати тощо включають поділ зазначених витрат за видами побутових відходів: побутові відходи, великогабаритні відходи та ремонтні відходи.

Тобто, повна вартість послуг з вивезення твердих побутових відходів для категорії споживачів «населення» - **10,64 грн. на 1 особу** в місяць є сумою витрат послуг з вивезення побутових відходів (8,70 грн. на 1 особу в місяць), вивезення великогабаритних відходів (1,37 грн. на 1 особу в місяць) та вивезення ремонтних відходів (0,57 грн. на 1 особу в місяць), в т.ч. вартість утилізації (захоронення) побутових відходів.

При здійсненні розрахунку послуг з вивезення твердих побутових відходів без включення витрат на послуги з вивезення великогабаритних відходів, послуги з вивезення ремонтних відходів, собівартість послуг з вивезення побутових відходів для категорії споживачів «населення» - 8,70 грн. на 1 особу в місяць, а не - 10,64 грн. на 1 особу в місяць, тобто на 1,94 грн. нижче, ніж встановило Підприємство.

(46) ДП «Комунальник Плюс» ТзОВ «Комунальник 1» включило до тарифу на послуги з вивезення твердих побутових для категорії споживачів «населення» витрати на послуги з вивезення великогабаритних відходів (в т.ч. утилізація (захоронення) та витрати на послуги з вивезення ремонтних відходів (в т.ч. утилізація (захоронення), що призвело до встановлення завищених цін, та як наслідок, може призвести до ущемлення інтересів споживачів, які були б неможливими за умов існування значної конкуренції на ринку.

(47) Утилізація (захоронення) твердих побутових відходів, збирання та перевезення яких на території м. Моршин проводить ДП «Комунальник Плюс» ТзОВ «Комунальник 1», здійснюється на договірній основі Стрийським міським комбінатом комунальних підприємств.

Зазначаємо також, що діючі тарифи на послуги із захоронення затверджені рішенням виконавчого комітету Стрийської міської ради від 28.11.2016 № 274 «Про затвердження тарифів Стрийського міського комбінату комунальних підприємств на послуги з захоронення твердих побутових відходів на міському сміттєзвалищі» (далі – Рішення № 274), у таких розмірах:

1. з захоронення 1 м³ твердих побутових відходів на міському сміттєзвалищі (з ПДВ):
  - для бюджетних установ і організацій - 24,92 грн.;
  - для інших споживачів – 32,51 грн.;
  - для населення – 9,86 грн.

2. з захоронення 1 тонни твердих побутових відходів на міському сміттєзвалищі (з ПДВ):
- для бюджетних установ і організацій - 124,62грн.;
  - для інших споживачів - 162,54грн.

(48) ДП «Комунальник плюс» ТЗОВ «Комунальник 1» у листі від 17.05.2019 № 11 повідомило Відділення, що розмір діючих тарифів на вказані послуги у м. Моршин становить – 10,64 грн. на 1 особу в місяць.

Крім того, зазначеним листом Підприємство надало копії квитанцій за січень – квітень 2019 року, які ДП «Комунальник плюс» ТЗОВ «Комунальник 1» виставляло населенню м. Моршин для оплати за «вивіз сміття», наприклад:

- квитанція за 1/2019 видана гр. [REDACTED] (адреса: вул. [REDACTED]), нараховано до оплати – 10,64 грн.;
- квитанція за 2/2019 видана гр. [REDACTED] (адреса: вул. [REDACTED]), нараховано до оплати – 31,92 грн. (3 особи);
- квитанція за 3/2019 видана гр. [REDACTED] (адреса: вул. [REDACTED]), нараховано до оплати – 10,64 грн.;
- квитанція за 4/2019 видана гр. [REDACTED] (адреса: вул. [REDACTED]), нараховано до оплати – 53,20 грн. (5 осіб);
- квитанція за 4/2019 видана гр. [REDACTED] (адреса: вул. [REDACTED]), нараховано до оплати – 42,56 грн. (4 особи).

Отже, вищенаведене підтверджує застосування ДП «Комунальник плюс» ТЗОВ «Комунальник 1» тарифів послуги з вивезення твердих побутових відходів населенню м. Моршин у розмірі – 10,64 грн. на 1 особу за місяць.

(49) Основні засади організаційних, господарських відносин, що виникають у сфері надання та споживання житлово-комунальних послуг між виробниками, виконавцями і споживачами, а також їхні права та обов'язки визначає Закон України «Про житлово-комунальні послуги».

(50) Частиною другою статті 31 Закону України «Про житлово-комунальні послуги» (в редакції до набрання чинності нового Закону з 01.05.2019) визначено, що виконавці/виробники здійснюють розрахунки економічно обґрунтованих витрат на виробництво (надання) житлово-комунальних послуг і подають їх органам, уповноваженим здійснювати встановлення тарифів.

(51) У зв'язку з прийняттям Закону України «Про житлово-комунальні послуги» у редакції від 09.11.2017 № 2189-VII та від 01.05.2019 № 2189-VIII, відбулися зміни в законодавстві про відходи.

Так, з 01.05.2019 набрали чинності зміни до Закону України «Про відходи», внесені зміни до постанов Кабінету Міністрів України від 26.07.2006 № 1010 та від 10.12.2008 № 1070.

(52) Порядок формування тарифів на послуги з поводження з побутовими відходами, затверджений постановою Кабінету Міністрів України 26.07.2006 № 1010 (із змінами, далі – Порядок № 1010), визначає механізм формування тарифів на послуги з поводження з побутовими відходами (далі - послуги).

До послуг належать операції поводження з побутовими відходами (збирання, зберігання, перевезення, перероблення, утилізація, знешкодження та захоронення), що здійснюються у населеному пункті згідно з правилами благоустрою, розробленими з урахуванням схеми санітарного очищення населеного пункту та затвердженими органом місцевого самоврядування.

Відповідно до пункту 3 Порядку № 1010, формування тарифів на послуги підприємством здійснюється відповідно до річних планів надання послуг і економічно обґрунтованих планованих витрат, визначених на підставі державних і галузевих нормативів (норм) витрат ресурсів, техніко-економічних розрахунків та кошторисів, ставок податків і зборів (обов'язкових платежів) та цін у планованому періоді, встановлених на підставі індексів зміни цін виробників промислової продукції.

Пунктом 4 Порядку № 1010 передбачено, що **річний план надання послуг розробляється окремо за кожною операцією поводження з побутовими відходами** на підставі фактичного та прогнозованого обсягів надання послуг з урахуванням техніко-економічних факторів.

Пунктом 5 Порядку № 1010 визначено, що планування витрат для включення їх до повної планованої собівартості послуг за кожною операцією поводження з побутовими відходами здійснюється з урахуванням витрат з операційної діяльності, фінансових витрат, пов'язаних з основною діяльністю.

Відповідно до пункту 8 Порядку № 1010 **тарифи на послуги визначаються окремо за кожною послугою поводження з побутовими відходами та за видами побутових відходів (тверді, великогабаритні, ремонтні, рідкі, небезпечні)** (зі змінами, внесеними згідно з Постановами КМУ № 692 від 08.07.2009, № 869 від 01.06.2011).

Тарифи на послуги з поводження з побутовими відходами є сумою тарифів на послуги з вивезення, перероблення та захоронення побутових відходів.

Формування тарифів на вивезення, перероблення, захоронення побутових відходів здійснюється з урахуванням витрат за кожною послугою та в розрізі операцій, облік яких ведеться суб'єктом господарювання окремо (в редакції Постанови КМУ № 318 від 27.03.2019).

(53) Натомість, як було зазначено вище, ДП «Комунальник Плюс» ТзОВ «Комунальник 1», при здійсненні розрахунку тарифів на послуги з вивезення твердих побутових відходів для категорії споживачів «населення» на 1 особу в місяць об'єднало три види послуг: вивезення твердих побутових відходів, вивезення великогабаритних відходів та вивезення ремонтних відходів, що в свою чергу призвело до встановлення тарифів на послуги з вивезення твердих побутових відходів у завищених (необґрунтованих) розмірах та може призвести до ущемлення інтересів споживачів цих послуг.

(54) Відділення зазначає, що:

- великогабаритні відходи – це тверді відходи, розміри яких перевищують 50 x 50 x 50 сантиметрів, що не дає змоги розмістити їх у контейнерах об'ємом до 1,1 м³;
- споживачі, як правило, вивезення великогабаритних відходів здійснюють один раз в певний проміжок часу, а не кожного місяця;

- тарифи на послуги з поводження з побутовими відходами є сумою тарифів на послуги з вивезення, перероблення та захоронення побутових відходів, а не сумою тарифів за видами відходів;

- Законом України «Про відходи» (абзац 8 статті 35¹) передбачено, що великогабаритні та ремонтні відходи у складі побутових відходів мають збиратися окремо від інших видів побутових відходів (в редакції від 21.01.2010 № 1825-VI).

(55) Вищенаведене підтверджується також наданим роз'ясненням Міністерства розвитку громад та територій України від 09.09.2019 за № 7/9.1.2/14419-19, в якому зазначено, що:

«...Відповідно до п.8 цього Порядку тарифи на послуги визначаються окремо за кожною послугою поводження з побутовими відходами та за видами побутових відходів (тверді, великогабаритні, ремонтні, рідкі, небезпечні)».

(56) Крім того, Відділення листом від 17.09.2019 № 63-02/3613 звернулося до Головного управління Державної служби з питань безпечності харчових продуктів та захисту споживачів у Львівській області (далі - Держпродспоживслужба) стосовно надання інформації та висновків щодо правомірності включення до собівартості послуг з вивезення твердих побутових відходів витрат іншого виду побутових відходів, наприклад, витрат на послуги з вивезення великогабаритних відходів, витрат на послуги з вивезення ремонтних відходів тощо.

(57) Держпродспоживслужба листом від 04.10.2019 № 08-17/7488 повідомила Відділенню, зокрема, таке:

«...Відповідно до п.8 Порядку, затвердженого постановою КМУ від 26.07.2006р. № 1010 (зі змінами) встановлено, що «тарифи на послуги визначаються окремо за кожною послугою поводження з побутовими відходами та за видами побутових відходів (тверді, великогабаритні, ремонтні, рідкі, небезпечні).

Тарифи на послуги з поводження з побутовими відходами є сумою тарифів на послуги з вивезення, перероблення та захоронення побутових відходів.

Формування тарифів на вивезення, перероблення, захоронення побутових відходів здійснюється з урахуванням витрат за кожною послугою та в розрізі операцій, облік яких ведеться суб'єктом господарювання окремо».

(58) Отже, вищенаведене свідчить, що ДП «Комунальник Плюс» ТзОВ «Комунальник 1» здійснило розрахунок тарифів на послуги з вивезення твердих побутових відходів для категорії споживачів «населення» з розрахунку на 1 особу без дотримання вимог Порядку № 1010 (включаючи витрати на послуги з вивезення твердих побутових відходів, вивезення великогабаритних відходів та ремонтних відходів), що в свою чергу, призвело до встановлення тарифів на послуги з вивезення твердих побутових відходів для населення м. Моршин в необґрунтованих (завищених) розмірах та до ущемлення інтересів споживачів даних послуг.

(4.2.) Антиконтурентні наслідки дій Відповідача

(59) Відповідно до пункту 1 частини 2 статті 13 Закону України «Про захист

економічної конкуренції», зловживанням монопольним (домінуючим) становищем на ринку, зокрема, визнається як встановлення таких цін чи інших умов придбання або реалізації товару, які неможливо було б встановити за умов існування значної конкуренції на ринку.

(60) ДП «Комунальник Плюс» ТЗОВ «Комунальник 1» здійснило формування (розрахунок) тарифів на послуги з вивезення твердих побутових відходів для категорії споживачів «населення» м. Моршин без дотримання вимог Порядку № 1010, що у свою чергу призвело до:

- встановлення завищених (необґрунтованих) цін на послуги з вивезення твердих побутових відходів для категорії споживачів «населення»;
- отримання ДП «Комунальник Плюс» ТЗОВ «Комунальник 1» неправомірного доходу;
- справляння плати населенням м. Моршин за послуги з вивезення твердих побутових відходів у завищених (необґрунтованих) розмірах, що може призвести до ущемлення їх інтересів;

(61) За умов існування значної конкуренції на ринку послуг з вивезення твердих побутових відходів в межах м. Моршин, коли споживачі мали б можливість обирати більш економічно вигідніші договірні відносини з надавачами цих послуг, такі дії ДП «Комунальник Плюс» ТЗОВ «Комунальник 1» щодо формування тарифів на послуги з вивезення твердих побутових відходів, які можуть призводити до ущемлення економічних інтересів споживачів, були б неможливими.

(4.3.) Неможливість вчинення Відповідачем таких дій за умов існування значної конкуренції на ринку

(62) Отже, ДП «Комунальник Плюс» ТЗОВ «Комунальник 1» є єдиним суб'єктом господарювання, який у часовому періоді: з 19.12.2017 по 12.12.2019 роки займало монопольне (домінуюче) становище на ринку надання послуг з вивезення твердих побутових відходів на території міста Моршин із часткою 100 відсотків, стосунків з яким неможливо уникнути (Договір № [REDACTED] на виконання послуг з вивезення побутових відходів на території м. Моршин від [REDACTED] строком до 31.12.2025 року), його поведінка, яка полягає у висуненні власних умов отримання послуги завдає шкоди інтересам споживачів, оскільки відсутні інші альтернативні джерела отримання послуг з вивезення твердих побутових відходів.

(4.4.) Загальні висновки щодо зловживання Відповідачем монопольним становищем

(63) Згідно з частиною 3 статті 13 Закону України «Про захист економічної конкуренції» зловживання монопольним (домінуючим) становищем на ринку забороняється і тягне за собою відповідальність згідно з законом.

(64) Ураховуючи вищезазначене, дії ДП «Комунальник Плюс» ТзОВ «Комунальник 1», яке впродовж періоду: з 19.12.2017 по 12.12.2019 займало монопольне (домінуюче) становище на ринку надання послуг з вивезення твердих побутових відходів в межах території м. Моршин, які полягали:

- у включенні до розрахунку тарифу на послуги з вивезення твердих побутових відходів для категорії споживачів «населення» витрат на послуги з вивезення великогабаритних відходів та витрат на послуги з вивезення ремонтних відходів, що призвело до встановлення завищених (необґрунтованих) цін (тарифів), що суперечить вимогам Порядку № 1010 та може призвести до ущемлення інтересів споживачів зазначених послуг, які були б неможливими за умов існування значної конкуренції на ринку кваліфіковано Відділенням, як зловживання монопольним становищем на ринку відповідно до пункту 1 частини 2 статті 13 та пункту 2 статті 50 Закону України «Про захист економічної конкуренції».

5. НАДАНЕ ВІДПОВІДАЧЕМ ПОЯСНЕННЯ НА ПОДАННЯ З ПОПЕРЕДНІМИ ВИСНОВКАМИ У СПРАВІ

(65) У відповідь на Подання з попередніми висновками від 22.11.2019 № 63-03/221п у справі № 63/3-02-49-2019, представник ДП «Комунальник Плюс» ТзОВ «Комунальник 1» 12.12.2019 року надав до Відділення Пояснення по справі № 63/3-02-49-2019 (далі - Пояснення) (вх. від 12.12.2019 № 63-01/2687), а саме:

1. Щодо займання Відповідачем монопольного (домінуючого) становища на ринку.

Перевіркою було охоплено часовий період з 19.12.2017 року по I півріччя 2019 року, тобто, до внесення змін до законодавчих актів, що регулюють порядок формування тарифів та надання послуг.

Згідно з п.4 Правил надання послуг з вивезення побутових відходів, затверджених постановою КМУ від 10.12.2008 № 1070, Виконавець послуг з вивезення побутових відходів визначається на конкурсних засадах у порядку, встановленому КМУ.

У затверджених постановою КМУ від 16.11.2011 року № 1173 Питаннях надання послуг з вивезення побутових відходів (у редакції, діючій на час проведення конкурсу) визначено, що Організатор конкурсу протягом не більше як 5 робочих днів з дня проведення конкурсу визначає переможця конкурсу на певній території населеного пункту, межі якої були визначені умовами конкурсу та зазначає строк, протягом якого виконавець має право надавати такі послуги, але не менше як 5 років.

Відтак, законом не надано альтернативи для вибору споживачами між кількома Виконавцями, оскільки закон дозволяє органу місцевого самоврядування вибрати серед учасників лише одного, який відповідає кваліфікаційним вимогам.

Отже, Відповідач обраний надавати послуги з вивезення ТПВ у м. Моршин протягом 5 років, що унеможливорює створення конкуренції та змагання між суб'єктами господарювання, при тому, він не може визначати самостійно умови обороту товарів на ринку.

2. Щодо висновку Відділення про здійснення Відповідачем розрахунку тарифів

для категорії «населення», без дотримання вимог Порядку № 1010, що призвело до завищених розмірів тарифів та ущемлення інтересів споживачів.

20.12.2017 виконавчим комітетом Моришинської міської ради Відповідача визначено переможцем конкурсу на підставі рішення № 178 та визнано виконавцем послуг з вивезення твердих побутових відходів на території м. Моришин.

Згідно з Законом України «Про житлово – комунальні послуги» (у редакції, діючій на час визначення виконавця у 2017 році), орган місцевого самоврядування, визначивши Виконавця послуг повинен був встановити для нього тарифи на житлово – комунальні послуги у розмірі не нижче економічно обґрунтованих витрат на їх виробництво (надання). Встановлення цін/тарифів на житлово – комунальні послуги нижче розміру економічно обґрунтованих витрат на їх виробництво не допускається.

Втім, протягом 2017, 2018 та 2019 років послуги з вивезення ТПВ надавалися Відповідачем за економічно необґрунтованими тарифами, що були затверджені ще у 2015 році.

Відділенням встановлено, що послуги надавалися Відповідачем на підставі тарифів, затверджених рішенням виконавчого комітету Моришинської міської ради від 15.04.2015 № 42, зокрема, тариф (включаючи збирання, перевезення і утилізацію) на одного мешканця багатоквартирних та одноквартирних будинків в розмірі – 10,64 грн. (без ПДВ) в місяць, у тому числі: 8,70 грн. (без ПДВ) (побутові відходи) + 1,37 грн. (без ПДВ) (великогабаритні відходи) + 0,57 грн. (без ПДВ) (ремонтні відходи).

Відповідач визнає, що ним, для визначення вартості надання послуги для категорії «населення» було об'єднано види ТПВ: побутові, ремонтні та великогабаритні та пояснює це тим, що збирання та вивезення ремонтних і великогабаритних відходів по факту здійснюється помісячно, а не окремою заявкою та не раз в певний проміжок часу, як зазначає про це Відділення.

Великогабаритні і ремонтні відходи вивозяться спеціально обладнаним автомобілем та окремо від побутових відходів.

Відповідачем тарифи визначені окремо за кожною операцією поводження, але без зазначення видів побутових відходів, що не може свідчити про призведення до завищених тарифів для населення у м. Моришин.

Разом з тим, Відповідач зазначає, що тариф – 10,64 грн. для категорії «населення» на 1 особу в місяць з урахуванням об'єднання трьох видів послуг не призводило та не призводить до завищення розміру тарифів та не призвело до ущемлення інтересів споживачів з наступних підстав.

Перша підстава:

Рішення № 42 вступило в дію 01.05.2015 року та діє на даний час, а разом з тим, чинні тарифи на послуги з вивезення ТПВ у м. Моришин. У складі діючого тарифу на послуги з вивезення ТПВ входить операція з «розміщення» ТПВ на Стрийському міському комбінаті комунальних послуг (далі – Стрийський полігон) вартістю – 14,42 грн. за 1 м³, встановлений рішенням виконавчого комітету Стрийської міської ради від 03.04.2009 № 119 (далі – Рішення № 119), що не було прийнято до уваги Відділення.

Разом з тим, Відділення у Поданні зазначає, що утилізація (захоронення) ТПВ здійснюється на договірній основі з Стрийським міським комбінатом комунальних послуг на підставі тарифів, затверджених 28.11.2016 виконавчим комітетом Стрийської міської ради на підставі рішення № 274.

Таке твердження Відділення спростовується тим, що діючий тариф на послуги з вивезення ТПВ у м. Моршин затверджений у 2015 році та розрахований згідно з тарифом на розміщення ТПВ від 2009 року (14,42 грн. за 1 м³).

Із 2016 року тариф на розміщення ТПВ становить 32,51 грн. за 1 м³ та застосовується лише до ТзОВ «Комунальник 1», а не до Відповідача.

Друга підстава:

При здійсненні операційної діяльності у період з 2015 по даний час зросли: прямі матеріальні витрати, витрати на шини для сміттєвозів, витрати на технічне обслуговування та ремонт сміттєвозів, витрати на заробітну плату працівників, витрати на спецодяг та інвентар, загальновиробничі витрати тощо. Висновки Відділення могли заслуговувати на увагу тоді, коли б у 2017 році були б затверджені нові економічно обґрунтовані тарифи на послуги, при яких вартість на розміщення (захоронення) ТПВ становила б – 32,51 грн. за 1 м³, а не – 14,42 грн. за 1 м³, а тариф розраховувався відповідно до річних планів надання послуг і економічно обґрунтованих планових витрат.

При цьому, Відповідач, здійснюючи вивезення ТПВ у м. Моршин, несе збитки, оскільки, оплачує вартість розміщення ТПВ на Стрийському полігоні за тарифами 2016 року, а не 2009 року.

Зазначені факти дають підстави вважати, що між діями Відповідача та недотриманням Постанови № 1010 відсутній причинно наслідковий зв'язок. Відповідачем не було здійснено необґрунтованого завищення тарифів у спірний період та не було ущемлення інтересів споживачів, а відтак, підстави для притягнення Відповідача до відповідальності теж відсутні.

3. Про висновок Відділення, що завдяки своїй ринковій владі Відповідач має можливість диктувати свої умови при наданні вищевказаних послуг.

Відповідач вважає таке твердження Відділення помилковим, з огляду на те, що ціни (тарифи) на житлово – комунальні послуги не встановлюються за домовленістю сторін, а відповідно до закону ціни (тарифи) є регульованими та встановлюються уповноваженими законом державними органами або органами місцевого самоврядування (ст. 10 Закону України «Про житлово – комунальні послуги»). Для Відповідача ціни (тарифи) на послуги затверджуються органом місцевого самоврядування.

Пунктом 9 Правил надання послуг з поводження з побутовими відходами, плата за надані послуги нараховується щомісяця відповідно до умов договору і тарифів, що формуються відповідно до постанови КМУ від 26.07.2006 № 1010.

Умови та порядок надання послуг з вивезення ТПВ у м. Моршин для ДП «Комунальник Плюс» ТзОВ «Комунальник 1» визначаються законодавством про відходи, договором про надання житлово – комунальних послуг № [REDACTED], укладеного з органом місцевого самоврядування терміном до 2025 року.

Оскільки, Відділенням не вказано у який спосіб відбувається таке диктування умов та в чому воно полягає, то слід прийти до висновку, що таке твердження безпідставне.

4. Також Відповідач вважає за обов'язкове повідомити Відділення про те, що до Податкової декларації з податку на прибуток за 2018 рік, дохід Відповідача від будь – якої діяльності (за вирахуванням прямих податків) становить – [REDACTED]

грн., в тому числі, від населення м. Моршин становить (без непрямих податків) становить – [REDACTED] грн.

Окрім, послуг з вивезення ТПВ, Відповідач здійснює інші види діяльності, дохід від яких становить – [REDACTED] грн., що підтверджується змінами до статуту.

Отже дохід, який отримав Відповідач від надання послуг з вивезення ТПВ за 2018 рік становить [REDACTED] грн.».

(66) На вище зазначене Пояснення ДП «Комунальник Плюс» ТзОВ «Комунальник 1», Відділення зазначає наступне.

1. Відповідно до протоколу оцінки конкурсних пропозицій з визначення виконавця послуг з вивезення побутових відходів на території м. Моршин від 19 грудня 2017 року, за результатами конкурентного змагання конкурсних пропозицій двох учасників конкурсу: ДП «Комунальник Плюс» ТзОВ «Комунальник 1» та ТзОВ «Комунальник 2», переможцем конкурсу з вивезення побутових відходів у м. Моршин визначено ДП «Комунальник Плюс» ТзОВ «Комунальник 1».

Організатором конкурсу – виконавчим комітетом Моршинської міської ради з переможцем конкурсу – ДП «Комунальник Плюс» ТзОВ «Комунальник 1» укладено Договір № [REDACTED] на виконання послуг з вивезення побутових відходів на території м. Моршин від [REDACTED]. Договір набирає чинності з дня його укладення, строк дії договору з 01.01.2018 по 31.12. 2025 р.р.

Отже, ДП «Комунальник Плюс» ТзОВ «Комунальник 1» є єдиним суб'єктом господарювання, який надає послуги з вивезення твердих побутових відходів споживачам м. Моршин у часовому періоді: з 19.12.2017 по 12.12.2019 роки, та відповідно займає монопольне (домінуюче) становище на ринку надання послуг з вивезення твердих побутових відходів на території міста Моршин із часткою 100 %.

2. ДП «Комунальник Плюс» ТзОВ «Комунальник 1» здійснило розрахунок тарифів на послуги з вивезення твердих побутових відходів для категорії споживачів «населення» з розрахунку на 1 особу без дотримання вимог Порядку № 1010 (включаючи у витрати на послуги з вивезення твердих побутових відходів, витрати на послуги з вивезення великогабаритних відходів та витрати на послуги з вивезення ремонтних відходів), що в свою чергу, призвело до встановлення тарифів на послуги з вивезення твердих побутових відходів для населення м. Моршин в необґрунтованих (завищених на 1,94 грн. (1,37 грн. (великогабаритні) + 0,57 грн.(ремонтні) розмірах та до ущемлення інтересів споживачів даних послуг.

Щодо застосування ДП «Комунальник Плюс» ТзОВ «Комунальник 1» тарифів на послуги з вивезення твердих побутових відходів для споживачів м. Моршин, які були встановлені Рішенням № 42 ще у 2015 році та їх економічної обґрунтованості на даний час зазначаємо, що ДП «Комунальник Плюс» ТзОВ «Комунальник 1» мало можливість після 2015 року провести новий розрахунок тарифів на вказані послуги враховуючи їх економічну обґрунтованість (із дотриманням вимог Порядку № 1010 при їх формуванні) та подати до органу місцевого самоврядування м. Моршин для їх затвердження та прийняття відповідного рішення.

Щодо трактування Відповідача «з 2016 року тариф на розміщення ТПВ становить 32,51 грн. за 1 м³ та застосовується лише до ТзОВ «Комунальник 1» а не до Відповідача», зазначаємо про не коректність такого трактування Відповідача, оскільки, рішенням виконавчого комітету Стрийської міської ради від 28.11.2016 № 274 було затверджено тарифи на послуги з захоронення твердих побутових відходів на міському сміттєзвалищі для Стрийського міського комбінату комунальних підприємств, а не для ТзОВ «Комунальник 1».

Крім того, у Поясненні Відповідач сам зазначив про те, що «здійснюючи вивезення ТПВ у м. Моршин, несе збитки, оскільки оплачує вартість розміщення ТПВ на Стрийському полігоні за тарифами 2016 року, а не 2009 року».

Зазначені факти не дають підстави Відповідачу не дотримуватися вимог Порядку № 1010 при розрахунку тарифів на послуги з вивезення ТПВ для споживачів «населення» у м. Моршин.

3. Оскільки, ДП «Комунальник Плюс» ТзОВ «Комунальник 1» визначено єдиним виконавцем послуг з вивезення твердих побутових відходів у м. Моршин до 2025 року, Підприємство має можливість диктувати свої умови споживачам при наданні вказаних послуг, зокрема, застосовувати тариф на одного мешканця багатоквартирних та одноквартирних будинків в розмірі – 10,64 грн. (без ПДВ), включивши до розрахунку тарифу на послуги з вивезення твердих побутових відходів для категорії споживачів «населення» витрати на послуги з вивезення великогабаритних відходів та витрати на послуги з вивезення ремонтних відходів (об'єднавши три види побутових відходів), що суперечить вимогам Порядку № 1010, та може призвести до ущемлення інтересів споживачів «населення» вказаних послуг у м. Моршин.

4. Відповідно до абзацу 2 частини другої статті 52 Закону України «Про захист економічної конкуренції» за порушення, визначене пунктом 2 статті 50 цього Закону, накладається штраф у розмірі до десяти відсотків доходу (виручки) суб'єкта господарювання від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг) за останній звітний рік, що передував року, в якому накладається штраф.

(67) Отже, матеріалами справи підтверджено та доведено, що ДП «Комунальник Плюс» ТзОВ «Комунальник 1» здійснило розрахунки тарифів на послуги з вивезення твердих побутових відходів всупереч вимогам Порядку № 1010, що в свою чергу, призвело до встановлення необґрунтованих (завищених) цін (тарифів) на вказані послуги та до ущемлення інтересів споживачів.

6. ВИСНОВКИ У СПРАВІ

(68) Таким чином, зібраними під час провадження у справі доказами доведено, що ДП «Комунальник Плюс» ТзОВ «Комунальник 1» займаючи впродовж періоду: з 19.12.2017 по 12.12.2019 роки монопольне (домінуюче) становище на ринку надання послуг з вивезення твердих побутових відходів в межах території м. Моршин із часткою 100% своїми діями, що полягали у:

- включенні до розрахунку тарифу на послуги з вивезення твердих побутових відходів для категорії споживачів «населення» витрат на послуги з вивезення великогабаритних відходів, витрат на послуги з вивезення ремонтних відходів, що призвело до встановлення завищених (необґрунтованих) цін (тарифів), що суперечить вимогам Порядку № 1010, застосування яких (тарифів) у розрахунках із споживачами

може призводити до ущемлення інтересів споживачів зазначених послуг (понесення додаткових витрат)

і які були б неможливими за умов існування значної конкуренції на ринку

вчинило порушення законодавства про захист економічної конкуренції, яке кваліфікується за пунктом 1 частини 2 статті 13 та пунктом 2 статті 50 Закону України «Про захист економічної конкуренції» у вигляді встановлення таких цін, які неможливо було б встановити за умов існування значної конкуренції на ринку.

7. ВИЗНАЧЕННЯ РОЗМІРУ ШТРАФУ

(69) Зловживання монопольним (домінуючим) становищем є порушенням законодавства про захист економічної конкуренції (пункт 2 статті 50 Закону України «Про захист економічної конкуренції»).

(70) Відповідно до абзацу 2 частини другої статті 52 Закону України «Про захист економічної конкуренції» за порушення, визначене пунктом 2 статті 50 цього Закону, накладається штраф у розмірі до десяти відсотків доходу (виручки) суб'єкта господарювання від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг) за останній звітний рік, що передував року, в якому накладається штраф.

(71) Відповідно до Податкової декларації з податку на прибуток підприємства, загальна сума доходу від будь-якої діяльності (за вирахуванням непрямих податків), визначеного за правилами бухгалтерського обліку, код рядка – 01 ДП «Комунальник Плюс» ТзОВ «Комунальник 1» становить: [REDACTED] грн.

(72) При визначенні розміру штрафу враховано такі обставини:

- надання всіх необхідних документів та пояснень;
- Відповідач не створював перешкод під час розслідування обставин у справі;
- порушення законодавства про захист економічної конкуренції вчинено Відповідачем вперше.

Ураховуючи викладене, керуючись статтею 7, 14, Закону України «Про Антимонопольний комітет України», статтями 48 і 52 Закону України «Про захист економічної конкуренції», пунктами 3, 11 Положення про територіальне відділення Антимонопольного комітету України, затвердженого розпорядженням Антимонопольного комітету України від 23 лютого 2001 року № 32-р,

zareestrovano u Ministerstvi yustitsii Ukrainy 30 bereзня 2001 roku za № 291/5482 ta punktom 32 Pravil rozglyadu zayav i sprav pro porushennya zakonodavstva pro zahyst ekonomichnoyi konkurentsii, zatverdzhenih rozporядженням Antymonopol'nogo komitetu Ukrainy vid 19 kvitnya 1994 roku № 5, zareestrovanih u Ministerstvi yustitsii Ukrainy 6 travnya 1994 roku za № 90/299 (u redaktsii rozporядження Antymonopol'nogo komitetu Ukrainy vid 29 chervnya 1998 roku № 169-p) (iz zmianaми), Administrativna kolehiya L'viv's'kogo oblasnogo teritorial'nogo viddilenня,

ПОСТАНОВИЛА:

1. viznati, sho Dochirne pidpriemstvo «Komunal'nik Plus» Tovaristva z обмеженою vidpovidal'nistiu «Komunal'nik 1» (identifikatsiynий kod yuridichnoyi osobi – 35749110) vidpovidno do chastiny perшої statti 12 Zakonu Ukrainy «Pro zahyst ekonomichnoyi konkurentsii» za rezul'tatami diyal'nosti vprodovzh periody: z 19.12.2017 do 12.12.2019 roki zaimalo monopol'ne (dominuyuche) stanovyshche na rynku nadannya poslug z vивезення tverdiх побутових vidходів на teritorii m. Morshin, iz chastkoyu 100 %;
2. viznati, sho dii Dochir'nogo pidpriemstva «Komunal'nik Plus» Tovaristva z обмеженою vidpovidal'nistiu «Komunal'nik 1» (identifikatsiynий kod yuridichnoyi osobi – 35749110), yakі polyagayut u provedenni rozrahunku tarifu na poslugи z vивезення tverdiх побутових vidходів для kategorii spozhivachiv «naselennya» iz vключенням vitrat na poslugи z vивезення velikogabaritniх vidходів, vitrat na poslugи z vивезення remontniх vidходів, superechat vimogam Porядku № 1010, sho prizvelo do vstanovlennya zavisheniх (neobgruntovaniх) tsin na zaznacheni poslugи, zastosuvannya yakih (tarifiv) u rozrahunkah iz spozhivachami moze prizvoditi do uщемлення iх interesiv, e porushennям zakonodavstva pro zahyst ekonomichnoyi konkurentsii, sho передбачене пунктом 1 chastiny 2 statti 13 ta пунктом 2 statti 50 Zakonu Ukrainy «Pro zahyst ekonomichnoyi konkurentsii» u вигляді vstanovlennya takih tsin, yakі nemozhливо було b vstanoviti za umov isnuvannya znachnoyi konkurentsii na rynku.
3. zobov'yazati Dochirne pidpriemstvo «Komunal'nik Plus» Tovaristva z обмеженою vidpovidal'nistiu «Komunal'nik 1» (identifikatsiynий kod yuridichnoyi osobi – 35749110) priпинити porushennya zakonodavstva pro zahyst ekonomichnoyi konkurentsii, zaznacheno u punkti 2 rezolyutivnoyi chastiny цього рiшення.
Строк виконання zobov'yazannya – **3 miyatsi** z dnia otrимання рiшення.
4. vidpovidno do statti 52 Zakonu Ukrainy «Pro zahyst ekonomichnoyi konkurentsii» za porushennya, navedene u punkti 2 rezolyutivnoyi chastiny цього рiшення, naklastи na Dochirne pidpriemstvo «Komunal'nik Plus» Tovaristva z обмеженою vidpovidal'nistiu «Komunal'nik 1» (identifikatsiynий kod yuridichnoyi osobi – 35749110) shtraf u rozmiri **54 000,00** (p'yatdesyat chotiri tysyachi) griveny.
Штраф pidlyagaє сплаті u двомiсячний строк z dnia одержання рiшення.

Відповідно до статті 56 Закону України «Про захист економічної конкуренції» протягом п'яти днів з дня сплати штрафу суб'єкт господарювання зобов'язаний надіслати до Львівського обласного територіального відділення Антимонопольного комітету України документи, що підтверджують сплату штрафу.

Рішення може бути оскаржене до господарського суду у двомісячний строк з дня його одержання.

Голова Відділення

Р. Лецишин